

תדפיס מתוך

בלשנות עברית

כתביעת לבלשנות עברית
תיאורית, חישובית ויישומית

מס' 47
סיוון תש"ס

הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן

הבינוני הסביל

עידית דורון

1. הקדמה

בעברית החדשה קיימים זה כצד זה שני סוגים של צורות סבילות, שרוון הבחין בהן (1956), (1977): צורות סבילות דינמיות (מציינות אירוע), למשל נכתב, יושם, הוקלט (בכניין נפעל, פועל והופעל בהתאמה), וצורות סבילות סטטיות (מציינות מצב), למשל כתוב, מיושם, מוקלט (פעול, מפועל ומופעל בהתאמה). אלא שלא כל בינוני סביל הוא סטטי, כפי שהראה מירקין (1968). במשפט ההימנון מנוגן/מושר הבינוני הסביל הוא דינמי לא פחות מן המשפט התרחשותו. לפעלים אלה אין בינוני סביל סטטי. גם לפועל קרא יש צורה סבילה דינמית. למשל במשפט המכתב נקרא, אולם אין משפט מתאים ובו בינוני סביל סטטי כגון *המכתב קרוי, המתאר את המצב המשתחרר בעקבות הקריאה. פעלים אלה שונים מן הפעלים שיש להם צורות בינוני סביל סטטיות, כגון כתוב, מיושם, מוקלט, שאכן מציינות את המצב הבא בעקבות האירוע נכתב, יושם, הוקלט בהתאמה.

מדוע ההבדל הזה בין כתב לקרא, בין הקליט לינן? מדוע יש פעלים שאין להם בינוני סביל סטטי? למיטב ידיעתי טרם נשאלה שאלה זו לגבי העברית, אף על פי שהשאלה קולעת במיוחד בעברית, משום שבה מקובל לנח את כל צורות הבינוני הסביל בצורות שמויות, אשר מעצם טבען הן סטטיות. חסרונו של הבינוני הסביל הסטטי בנטיות פעלים מסוימים הוא על כן בלתי צפוי ודרוש הסבר. מדוע חסר הבינוני הסביל הסטטי דווקא לפעלים קרא, ניגן, שר, בעודו קיים עבור הפעלים כתב, יישם, הקליט? השאלה אינה שאלה צורנית המנותקת ממשמעות, כיוון שהצורה קרוי קיימת כבינוני סביל סטטי במשפט הילד קרוי על שם סבו; ובאופן דומה, הצורה מעושה קיימת כבינוני סביל סטטי במשפט הגבינה מעושנת ולא במשפט *הסיגריה מעושנת.

* מאמר זה לא היה נכתב ללא שרגא אסתי, שפתח בפני את עולם הבינוני הסביל בעברית ובסורית, והפנה אותי אל המאמרים בלשוננו. אניטה מטוון ליוותה את תהליך הכתיבה כולו ותרמה תרומה משמעותית להבנתי ולחשיבתי בכל נושאי המאמר. אני מודה מקרב לב להם, למרים אנגלהרדט ולעדינה עבאדי על כי קראו גרסות קודמות של המאמר והעירו הערות שהאירו את עיניי. תודתי גם למשתתפי הסמינר המחלקתי לבלשנות של החוג לאנגלית באוניברסיטה העברית, שעברו זו הוצגה בפניהם. ולכסוף צורן תודות לאינפורמנטים הסבלנים שבהם נועצתי, ובמיוחד ליוני, רחלה, חנן וציפורי דורון, נעמה, אמציה, יהושבע ועמית אהרנסון. תמר כאהן ז"ל, אורון שגירי, עינאל ורדי וכן לתלמידי בקורס לבלשנות מודרנית של המגמה ללימודים קוגניטיביים באוניברסיטה העברית, התשנ"ז.

שלעולם אינן מתפרשות באופן סטטי, למשל מונגן, מושר, וישנן עוד רבות כמותן, כפי שנראה בסעיף 4. אפיון הבינוני הסביל בצורה סטטית איננו מתאימה אפוא לכל הפעלים כבינוניים פיעל ופעיל, כפי שחשב רוזן, אלא רק לקצתם. בינוני סביל סטטי אפשר גם לגזור משמות מסוימים: מן השמות משקפיים, נולת, שפס נגורים שמות התואר ממושקף, מנוול, משופם, כפי שהציע רוזן (1956). הסיבה העיקרית לגיורה משמות הוא חסרונם של פעלים שמהם אפשר לגזור את שמות התואר האלה.

מירקין (1968) רואה בכל צורות הבינוני הסביל צורות בינוני השייכות לפרדיגמה הפועלית. היא דוחה את הגיורה משמות, באמרו כי "היעדרם של פעלים בכמה שרשים, שיש מהם צורת מופעל, הוא דבר שבמקרה", ועל כן ניתן לנתח כל צורת מופעל כנגזרת מופעל, כי גם "אם אין אנו מוצאים לו עדות בלשון, הרי מקרה הוא זה" כיוון ש"הפועל הכבד קיים בכוח, למן הרגע שקיימת בלשון צורת מופעל" (שם, עמ' 142). אולם אנו נראה כי חסרונם של הפעלים המתאימים, למשל משקף או התמשקף, כלל וכלל אינו מקרי, אלא נובע מהבחנה סמנטית שיטתית. פעלים אלה אינם קיימים בשפה, ולכן הבינוני הסביל אינו נגזר מהם כי אם משמות, כפי שסבר רוזן.

רוזן מראה גם כי לעתים מתקיימת הומונימיות בין צורות הנגזרות משמות ובין צורות הנגזרות מפעלים. לדוגמה הוא מביא את הצורה מצויר, הנגזרת מן השם ציור, ואז משמעותה "שיש בו ציורים" (כמו למשל עיתון מצויר), ובמקביל היא נגזרת גם מן הפועל צייר, ואז משמעותה היא שונה: "שציירו אותו" (כמו למשל נוף מצויר). מירקין טוען גם כאן כי מדובר במקרה, ובדוגמות רבות אחרות אין כלל הומונימיות. למשל, הצורה מרוהט אינה דר-משמיעית, הגם שלשיטתו של רוזן היא נגזרת מן השם יהיה והן מן הפועל ריהט. אנו נראה כי גם ביקורתו זו של מירקין אינה מוצדקת. אותה ההבחנה האספקטואלית המסבירה את קיומו הסלקטיבי של הבינוני הסביל הסטטי מסבירה גם את קיומה הסלקטיבי של הדר-משמעות בצורות הבינוני הנגזרות משמות.

אולם לא רק צורות הבינוני הסביל הגזרות משמות הן חסרות משמעות דינמית. ישנן גם צורות רבות הגזרות מפעלים שהן סטטיות בלבד. כל צורות הבינוני הפועל הן כאלה, וישנן גם צורות מופעל ומופעל, למשל צורות כגון מיוצג ומורגש הנגזרות מפעלים שהם עצמם סטטיים: מייצג ומרגיש. צורות הבינוני הסביל מהוות אפוא תופעה מורכבת: יש מהן דינמיות, כגון מנוגן ומושר, ויש סטטיות, כגון ממושקף, כחוב, מורגש, ויש שהן דר-משמיעיות, כגון מוקלט ומיושם. אף אחת משתי הגישות הקיימות כיום אינה מצליחה להתמודד פני עצמה עם מורכבותה של התופעה. גישתו של מירקין, הרואה בבינוני הסביל חלק מן הפרדיגמה הפועלית, תלויה בהמצאת פעלים אדרהוק כגון משקף או התמשקף כמקור לצורות כמו ממושקף. גישתו גם אינה יכולה להתמודד עם המקיים הרבים שבהם אין הבינוני הסביל מציין בצורה כלשהי את המאורע שמציין הפועל: מקום יכול להיות מנותק, מבודד או מיותר מבלי שנותק, בודד או התייתם; גבות אינן מחוברות מפני שהתחברו; אדם הוא לפעמים מסורק גם מבלי שסוחרק; לעתים התלמיד מוכן למבחן גם מבלי להתכונן. גישתו של מירקין גם אינה מסבירה את התופעה שעליה עמד בלאו של בינוני סביל הנגזר מופעל עומד, כי הרי ברור שלא קיימת לפועל עומד פרדיגמה פועלית סבילה. מאידך גישתו של רוזן, הרואה בבינוני הסביל צורה סטטית שאינה שייכת לפרדיגמה הפועלית, מתקשה להסביר את קיומן של צורות מופעל ומופעל דינמיות.

אנו נציע מיוזג של שתי הגישות האלה כדי להתגבר על הקשיים. נציע גיורה כפולה

שאלת קיומו הסלקטיבי של הבינוני הסביל הסטטי מתחדדת שבעתיים לאור העובדה כי הבינוני הסביל הדינמי קיים בכל פועל סביל. צורות המופעל ומופעל הסטטיות שפתחנו בהן, מוקלט ומיושם הן בעצם דר-משמיעיות. הן אמנם מציינות מצבים, אולם הן יכולות גם לציין אירועים תוך כדי התרחשותם. המשפט הקונצרטו מוקלט הוא דר-משמעי, וניתן לפרשו כמציינ מצב שבו קיימת קלטת של הקונצרטו, או כמציינ תהליך של יצירת קלטת כזו. לראיה, בזמן עבר קיימות צורות שונות עבור שתי המשמעותות: הקונצרטו היה מוקלט (משפט המציין מצב שחל בעבר), הקונצרטו הוקלט (משפט המציין אירוע שהתרחש בעבר). המשפט ההסכם מיושם גם הוא דר-משמעי: הוא מציין מצב שבו חל ההסכם, או תהליך של החלת ההסכם. גם במקביל לבינוני הפועל כחוב, שהוא סטטי בלבד, קיימת צורת בינוני סביל דינמית מתאימה: נכתב.

במאמר זה נציע הסבר אספקטואלי לקיומו הסלקטיבי של הבינוני הסביל הסטטי. הסבר זה גם ישיב על השאלות המעניינות העולות מעבודתו של בלאו (1954): כיצד זה קורה שהבינוני הסביל מציין פעלים מסוימים את מצבו של הנושא, ולא, כמו ברוב המקרים, את מצבו של המושא? אם די לובש חולצה, מדוע אין החולצה לבושה כי אם דיני? אם דיני שותה יין, מדוע יהיה הוא כסופו של דבר שתוי? אם הריפוד סופג נוזלים, מדוע יהיה הוא ספוג? ועוד, כיצד קיימים פעלים עומדים שמהם ניתן לגזור בינוני סביל, ומדוע מתאפשרת הגיורה רק מחלק של הפעלים העומדים ולא מאחרים? מדוע, למשל, שכבה הפנס אומרים כי הוא כבוי, אולם אם נצץ היהלום אין אומרים כי הוא נצוץ? מדוע כאשר רוכב מישוה על סוסו, אומרים כי היא רכוב, אולם כאשר הוא דוהר על סוסו, אין אומרים כי הוא דוהר? מדוע מי שכחש הוא כחוש, אולם מי שגסס אינו גסוס?

2. גזירת הבינוני הסביל

רוזן (1977) מאפיין את כל צורות הפועל, מופעל ומופעל כצורות שמויות סטטיות: "All transitive verbs that admit of a passive (and even some intransitive positional verbs) have a stative passive participle... the stative passive participle does not function as a verbal tense: a sentence having such a form as a predicate is, for 'a nominal one'". הפועל הן אמנם כולן סטטיות, קיימות כפי שראינו בסעיף הקודם צורות מופעל ומופעל

1 פרט לצורות מופעל של "פועלי תנועה", אותן הוא מוציא מכלל זה ללא כל הסבר, בהערת שוליים, בלוויית הדוגמות מוקם, מועבר, מוכנס, מובל, ורואה בהן צורות דינמיות. בכל צורות המופעל הוא רואה צורות שמויות סטטיות ללא יוצא מן הכלל, בדיוק כפי שראה זאת במאמרו משנת 1956: "ההתנגות החברתיות של צורת מופעל היא של שם-תואר" (שם, עמ' 142). אולם אנו נביא בהמשך דוגמות רבות לצורות מופעל דינמיות (כבר ראינו את הצורה מנוגן), לצורות מופעל דינמיות שאינן נגזרות מפועלי תנועה דווקא (כבר ראינו את הצורה מושר), ולצורות מופעל של פועלי תנועה שיש להן משמעות סטטית דווקא, כמו במשפטים: כשהגיעתי, מצאתי את כל הכיסאות מוזזים לפניה. היו בכתיבה הרבה הערות מוכנסות בעיפרון.

2 אפיון זה של הפעלים העומדים בעלי בינוני סביל מופיע ללא כל הנמקה, ואין הוא נראה מתאים לדוגמות רבות שהציג בלאו כבר 20 שנה קודם לכן: דהוי, קמול, רחוח, רקוב, מרווח, מופסד ועוד. אנו נחזיק את הדיבור בפעלים אלה בסעיף 6.

של צורות הבינוני הסביל הן בצורות בינוני של פורדיגמה פועלית, והן כשמות תואר מחוץ לפרדיגמה פועלית. בדרכו של מירקן, ננתח את כל צורות הנפעל, המופעל והמופעל הנגזרות מפעלים בצורות השייכות לפרדיגמה הפועלית והמציינות אותם אירועים או מצבים שמציינים הפעלים שמהם נגזרו צורות אלה; צורות בינוני אלה ייקראו להלן פועליות, כדי להדגיש את היותן חלק מן הפרדיגמה הפועלית, וצורות אלה ייקראו להלן שמניות, כדי להדגיש את שמות תואר מחוץ לפרדיגמה הפועלית. אולם גזירה של צורות שמניות נציע רק למקצת הפעלים (וגם לשמות כגון משקפיים), רק לאותם שיש להם תכונות אספקטואליות מסוימות, שנון בהן בהמשך. לשיטתנו, צורות הבינוני של הנפעל הסביל, המופעל והמופעל הן בראש ובראשונה צורות סבילות של פעלים בבניינים קל, פיעל והפעיל. מתוך אחרים מן הפעלים (וגם משמות מסוימים) נגזרים בנוסף לצורות הפועליות הסבילות גם שמות תואר במשקל פעול, מופעל ומפועל, ואילו מתוך פעלים אחרים אין שמות תואר נגזרים. להלן ינתן ביסוס תחבירי נרחב לגזירה הכפולה, ואולם כראיה ראשונית לגישתנו נציין כי היא מסבירה את הדר-משמעות של צורות מופעל ומפועל רבות, למשל מוקלט, מיושם שבהן פתחנו את המאמר, שיש להן הן פירוש סטטי והן פירוש דינמי. לשיטתנו, קיימות לפועל הקליט שתי צורות בינוני סביל הומונימיות, וכך הדבר גם לפועל יישם. צורת הבינוני הסביל הפועלית מוקלט יש לה פירוש דינמי, ואילו צורת הבינוני הסביל השמנית מוקלט יש לה פירוש סטטי. מדובר בצורנים שונים, האחד בינוני של פועל והשני של תואר, למרות שלשניהם אותה הצורה, וכך הדבר גם לגבי מיושם. קל אולי יותר להיווכח בקיומם של שני צורנים שונים כאשר אין הומונימיות, כמו בצורות הבינוני הסביל הפועלית נכתב שאינה הומונימית לצורת הבינוני הסביל השמנית כותב.³

להלן מספר דוגמאות של פעלים שיש להם הן בינוני סביל פועלי (טור א) והן בינוני סביל שמני (טור ב), ולצומתם מקרים שבהם קיים בינוני סביל שמני בלבד (טור ג) או פועלי בלבד (טור ד):

לוח א

טור א	טור ב	טור ג	טור ד
בינוני (פועלי)	שם תואר (פועלי)	שם תואר (פועלי)	בינוני (פועלי)
שם תואר (בינוני שמני)	שם תואר (פועלי)	שם תואר (פועלי)	שם תואר (בינוני שמני)
נכתב ←	כותב *	ממושקף ←	ממושקף (ספר) ←
מוקלט ←	מוקלט *	משופם ←	מנוגן ←
מיושם ←	מיושם *	מנוול ←	משודר ←
מיוצג ←	מיוצג *	מאונך ←	מושר ←

3 גם באנגלית נהוג כיום, מאז עבודתו של Wasow (1977), לראות בפרטיציפ הפסיבי שני צורנים הומונימיים. האחד פרטיציפ פועלי והאחר שם תואר, ואולם קיומם של שני הצורנים הוא שקוף יותר בעברית, הודות לצורות השונות של הנפעל והפעול. Jespersen (1940) מנתח את הפרטיציפ הסביל בצורה פועלית. אולם הוא מעיר כי יש לה גם תכונות של שם תואר (שם, V. 22.5). הן מבחינה מורפולוגית (למשל drunker) והן מבחינה תחבירית (למשל קיום הצירופים very annoyed, very surprised, כאשר ידוע כי מצטרף לשם תואר בלבד, לא לפועל).

3. הבינוני הפועל כשם תואר

כדי לבסס את הגזירה הכפולה של הבינוני הסביל, נבחונן בסעיף זה בניגוד נפעל/פועל, שטבעי לראות בו ניגוד בין צורה פועלית לצורה שמנית. מתוך הניגוד הזה נבסס קייטריונים כלליים להבחנה בין צורות פועליות לשמניות. בסעיף הבא ניישם את ההבחנות האלה בבניינים האחרים, שם מסתחר הניגוד פועל/שמני מאחורי ההומונימיות של הצורנים הפועליים והשמניים של צורות המופעל והמופעל.

הבינוני הפועל קיים בעברית החדשה לפעלים יוצאים רבים: דלת שסגרו אותה היא סגורה (אם כי ראינו לעיל כי הדיסק אינו תקף בכיוון ההפוך, ייתכן גם שהדלת נסגרה מבלי שסגרו אותה), דף שקרעו אותו הוא קרוע, מסמך שכתבו אותו הוא כותב, קפה שטחנו אותו הוא טחון, עוגה שאפו אותה היא אפויה, מפגש שדחו אותו הוא דחוי, ספר שנפץ הוא פרץ, פרי שרחצו אותו הוא רחוי, מזון שלעסו אותו הוא לעוס, ילד שנישך/נעקץ הוא נשוך/עקץ ועוד. אולם לפעלים יוצאים רבים אחרים, לא קיימת צורת בינוני פעול: מכתב שקראו אותו אינו מכונה קרואי, אדם שבגדו בו אינו בגוד, כסף שחרמו אותו אינו חרום, מזון שלעו/זללו אותו אינו בלוע/זולל, תלמיד שכתבו אותו אינו בחון, מי שחקרו אותו אינו חקור, מי שנשאל שאלה אינו שואל ושואל שענו לו אינו עני, נציג שכתרו בו אינו כחור, צליל ששמעו אותו אינו שמוע, נאום שנשא אותו אינו נשוי, עזרת שנגבתה אינה גבוייה, מי שעזרו לו אינו עזור, מכשול שעקפו אותו אינו עקוף, תעלה שצלחו אותה אינה צלוחה, ידע שנלמד/נרכש אינו למוד/רכוש, מי שנשלט אינו שלוט, מה שנחפס כחשוב אינו חפוס כחשוב וכיוצא בזה. עבור קבוצה שלישית של פעלים יוצאים, הבינוני הפועל אמנם קיים, ואולם אין משמעותו נגזרת מן הפועל באותה צורה שבה היא נגזרת בקבוצת הפעלים הראשונה: אדם ששונא אותו מישוה לא יכונה שנוא – אלא אם כן שונאים אותו אנשים רבים, או שזוהתו של השונא נתונה מן ההקשר (למשל הדוכר). כאשר שוכח מישוה את עירו, אין העיר הופכת רק משום כך לשוכחה. אותו הדבר חל גם לגבי אהוב, ידוע, זכור, בווי, חשוד, צפוי, תמה, נהוג, נקוט, כלול ועוד.

התפלגות הפעלים לשלוש הקבוצות השונות אינה מקרית, וכזוונתו להסבירה. ההסבר נעזר קודם כול באפיוני השמני של הבינוני הפועל, בניגוד לנפעל שהוא צורה פועלית. הנפעל הסביל נגזר בצורה פועלית מן הפועל הקל האקטיבי, ואילו הבינוני הפועל הוא שם תואר. להבדל הזה השלכות מכרעיות לגבי המבנה הסמנטי הלקסיקלי של הנפעל והפעול. מבנה סמנטי לקסיקלי של פרידיקט כולל את פירוט הארגומנטים (משתתפים) שלו ואת ההיררכיה ביניהם: נושא סמנטי לעומת מושא סמנטי, וכן את תפקידיהם הסמנטיים – עושה פעולה, מקבל פעולה וכיוצא בזה. לפועל הסביל יש כדיוק אותם הארגומנטים באותה היררכיה כמו לפועל האקטיבי, ותפקידיהם הסמנטיים של הארגומנטים זהים בשני המקרים. ההבדלים בתפקידיהם של הארגומנטים מתבטאים אך ורק בתחביר. לדוגמה, בלקסיקון יש מושא סמנטי (בתפקיד מקבל פעולה) הן לפועל כותב והן לפועל נכתב. מושא סמנטי זה מתבטא בתחביר כמושא דקדוקי במקרה של כותב, כמו במשפט דני כותב את המכתב, ואילו במקרה של נכתב הוא מתבטא בתחביר כנושא דקדוקי, כמו במשפט המכתב נכתב. הדבר שונה לחלוטין כשמודבר בשם התואר הסביל הנגזר מן הפועל. מקבל הפעולה, המכתב, אינו המושא הסמנטי של שם התואר כותב, אלא הנושא הסמנטי. לשמות תואר אין מושאים סמנטיים, אלא רק נושאים סמנטיים. היותו של המכתב הנושא הדקדוקי במשפט המכתב כותב אינו אפוא עניין תחבירי

בלבד, כי אם לקסיקלי. מגזירת הבינוני הפעול נוצר מבנה סמנטי לקסיקלי חדש של שם תואר, בנפרד מן הפועל.
ואלה המאפיינים התחביריים של הבינוני הנפעל בצורה פועלית סבילה, ושל הבינוני הפעול כשם תואר:

א. למרבית הפעלים האקטיביים יש צורה פועלית סבילה, כיוון שקיומה מובטח כחלק מן הפרדיגמה הפועלית. עצם העובדה כי צורת הבינוני הפעול חסרה עבור פעלים רבים, כפי שהודגם לעיל, מצביעה על כך שאין הבינוני הפעול חלק מן הפרדיגמה הפועלית, אלא שהוא נגזר בלקסיקון בנפרד מן הפועל. יתר על כן, קיימים שמות תואר שצורתם פעול: פשוט, נחנך, זחוח אשר אינם גזורים.

ב. הבינוני הפעול מצטרף אל השם כלוואי: דלת פתוחה, מיתר מתוח, קפה טחון, לימון סחוט, חוזה כחוב, סיפור בדוי, יין מהול, עניין גמור. גם הנפעל הסביל יכול להצטרף לשם כלוואי, למשל: שכונה נבנית, מיעוט נרדף, משורר נשכח, אשה נאהבת, בעל נבגד, מורה נערץ, נציג נבחר, כושר נלמד/נרכש, גבר נימול. אולם צירופים כאלה אינם טבעיים תמיד: קפה נטחן, לימון נסחט, חוזה נכתב, עניין נגמר. בכל אופן, הבינוני הפעול נבדל מן הבינוני הנפעל בתפוצתם כלוואים מן העובדה שרק הבינוני הנפעל יכול לשמש בפני עצמו כמשפט זיקה. הבינוני הפעול, כמוהו ככל שם תואר אחר, אינו יכול לשמש בפני עצמו כמשפט זיקה:

שמות תואר			
ילד גאה	**ילד שגאה	ילד שגאה בהוריו	
שכונה בנויה	*שכונה שבנויה	שכונה שבנויה על גבעה	
פעלים			
ילד שותק	ילד ששותק	ילד ששותק בנוכחות חבריו	
שכונה נבנית	שכונה שנבנית	שכונה שנבנית על גבעה	

ג. הבינוני הפעול שונה מצורה פועלית סבילה בכך שלא תמיד ניתן לצרף אליו צירוף יחס הפותח במילת היחס על ידי. אפשרות זו קיימת באופן שיטתי עבור הנפעל הסביל, ואולם עבור הפעול קיומה או אי קיומה נקבע עבור כל צורה וצורה בפני עצמה:

החלון נשבר על ידי פרחחים	* החלון שבור על ידי פרחחים
הדגל נקרע על ידי מפגנים	* הדגל קרוע על ידי מפגנים
המגרש נמכר על ידי העירייה	* המגרש מכור על ידי העירייה
הספר נערך על ידי עורך מקצועי	הספר ערוך על ידי עורך מקצועי
השטח נכבש על ידי צבא זר	השטח כבוש על ידי צבא זר
החליפה נתפרה על ידי חייט	החליפה תפורה על ידי חייט

האפשרות לצרף לצורה פועלית סבילה צירוף על ידי ניתנת מצד התחביר. כיוון שאין הפועל הסביל שונה באורגומנטים שלו מן הפועל האקטיבי, מובטחת מצד התחביר הפעוּתו של עושה הפעולה הן במשפט אקטיבי והן במשפט סביל: במשפט האקטיבי — כנושא דקדוקי, ובמשפט הסביל — כחלק מצירוף על ידי. לעומת זאת, כפי שכבר ציינו, המבנה הסמנטי הלקסיקלי של הפעול שונה מזה של הפועל האקטיבי. לשם התואר הפעול הנגזר אורגומנטים

משלו, ואלה עשויים שלא לכלול את עושה הפעולה המקורי. במקרה כזה, אי אפשר לצרף אליו צירוף על ידי. הדבר אמור גם לגבי לוואים המצטרפים לכל סביל פועלי (מקום, אופן, אמצעי, מטרה וכו'), ואינם מצטרפים בדרך כלל לבינוני פעול:

הולת נפתחה במפתח שוודי	* הולת פתוחה במפתח שוודי
הולת נפתחה במהירות	* הולת פתוחה במהירות
המגרש נמכר כדי לגייס כסף	* המגרש מכור כדי לגייס כסף
השטח נכבש כדי להתקדם לנהר	* השטח כבוש כדי להתקדם לנהר
הכלים שבארון נרחצו בכיור	* הכלים שבארון רחוצים בכיור

ד. מילת השלילה בלתי משמשת לשלילת שמות תואר: בלתי אנושי, בלתי מספיק, בלתי צודק, בלתי סדיר, בלתי אמין. הבינוני הפעול נשלל אף הוא כשם תואר: בלתי כחוב, בלתי סלול, בלתי ארוז, בלתי פתור, בלתי ידוע, בלתי אפוי, בלתי עשוי, בלתי גמור, בלתי אהוב, בלתי קבוע.

הנפעל הוא צורה פועלית, ועל כן אין הוא נשלל בדרך כלל באמצעות בלתי. אולם למספר מצומצם של פעלים יש משמעות מוראלית מיוחדת של "ניתן ל...". ואז ניתן לשלול אותם באמצעות בלתי: בלתי נראה, בלתי נסבל, בלתי נשכח, בלתי נמחה, בלתי נלאה, בלתי נשלט, בלתי נסלח, בלתי נתפס, בלתי נמנע, בלתי נכבש.

ה. ישנם פעלים (כגון נותר, נראה) שאפשר להשלים אותם בשמות תואר ולא בפעלים: דיני נותר נמוך/ירך. פעלים אלה ניתנים להשלמה בבינוני פעול, ולא בנפעל: התנתת נראית סגורה/*נסגרת, פיו נותר פעור/*נפער, האסיר נותר כלוא/*נכלא.

ו. שם תואר המתפקד כמשפט כנושא, מצרף אליו את פועל העזר היה לציון זמן, הן בעתיד והן בעבר:

- א. דני היה זקן/חביב/קיצוני
 - ב. דני יהיה זקן/חביב/קיצוני
- לעומת זאת, כאשר היה מצטרף לפועל, פעיל או סביל, אין הוא מצוין זמן — כיוון שהפועל יכול לציון זמן בעצמו — אלא אספקט מסוים (הוגל) או מוראליות (תנאי). שימוש אספקטואלי ומוראלי זה קיים רק בנטיית העבר של היה, ולא בנטיית העתיד (כפי שצוין רחוק (1977):

- א. השומר היה נועל בערב את השערים
 - ב. * השומר יהיה נועל בערב את השערים
 - א. השערים היו ננעלים בערב
 - ב. * השערים יהיו ננעלים בערב
- אולם כאשר מתבוננים בבינוני הפעול, מתברר כי הוא נוהג כמו שם תואר ולא כמו כינוני שהוא פועל. לבינוני הפעול ניתן להוסיף, כמו לשם תואר, את היה הן בנטיית עבר והן בנטיית עתיד, והדבר מצביע על כך שיש אכן לראות בבינוני הפעול שם-תואר:
- א. השערים היו נעולים בערב
 - ב. השערים יהיו נעולים בערב

ז. המושא הפנימי משמש גם הוא להבחנה בין צורה פועלית סבילה לבין הבינוני הפעול. המושא פנימי הופך לעתים לנושא כאשר הפועל הופך מפעיל לסביל, אולם לעולם לא

4. המפעול והמופעל: גזירה פעולית ושמינית

בסעיף הקודם הצגנו תשע תכונות המבחינות בין הבינוני הפעול, שהוא שם תואר לכל דבר, ובין הנפעל, שהוא צורה פועלית. אותן התכונות תשמנה אותנו בסעיף הזה לביסוס ההבחנה בין צורות בינוני סביל פועליות ושמיניות גם בבניינים האחרים. הניגוד בצמד נפתח/פוח בין הצורן שהוא פועל לצורן שהוא שם קיים גם בצמדים מיושם/מיושם, מוקלט/מוקלט, אלא שכאן שני הצורנים זהים בצורתם. המיון הכפול כפועל וכשם תואר עומד ביסוד הדרגת-משמעות של הדרגומות שבפתח המאמר:

- הקונצרטו מוקלט (1) מוקלט כפועל: מקליטים עכשיו את הקונצרטו
- (2) מוקלט כשם תואר: הקונצרטו נמצא על קלטת
- ההסכם מיושם (1) מיושם כפועל: מיישמים עכשיו את ההסכם
- (2) מיושם כשם תואר: ההסכם חל במציאות

דרגת-משמעות שיתית שכוז אינה מייחדת את הבינוני הסביל דווקא, אלא מצויה גם בחלקים אחרים של הלקסיקון. Grimshaw (1990) עמדה עליה בקשר של שמות פעולה: במילים ציור, סיפור, תרגום, תיקון, התימה, עדות, בחינה, תשלום מופיעה דרגת-משמעות שיתית בין שם פעולה מופשט לבין חוצר הפעולה, שם עצם מוחשי (שיש לו לעתים גם פירוש מופשט של חובן). רוזן (1977) עמד על דרגת-משמעות שיתית במילים כקובק, פח, שק, כד, כוס, כפית בין משמעות של מיכל למשמעות של כמות, במילים ספר, בית, כסף – בין שם עצם מוחשי ומופשט. Pustejovsky (1995) מסכם דוגמות רבות של דרגת-משמעות שיתית, למשל זו הקיימת באנגלית בפעלים כגון, *open, break, tear, cook, heat, dry, empty*.

בין משמעות אקטיבית ומדיובסיבית.
נציג את החלוקה לשלוש קבוצות של פעלים יוצאים בפועל ובהפעיל כפי שהצגנו לפעלים בקל – קבוצה א: פעלים שיש להם בינוני סביל כשם תואר, קבוצה ב: פעלים שאין להם בינוני מסוג זה, וקבוצה ג: פעלים שיש להם בינוני כשם תואר, אולם משמעותו מיוחדת. קבוצה א

קבוצה זו הבינוני הסביל משמש לא רק בצורה פועלית כי גם כשם תואר:
שיחה מוקלטת, שיר מתורגם, ילד מסורק, איש מגולח, חולה מטופל, חוזר מנוסה, הסכם מיושם, חפץ מוזן, ספורטאי מותש, מחיר מוזל, אויב מובס, דגל מונף, מסמך מתויק, פרויקט מתוכנן, נוף מצולם/מצויר, תפוח-אדמה מבושל, סיר מכוסה, תפוח מקולף, חולצה מגוהצת, דף מקופל, עיר מחולקת, אוכל מוכן, רופא מוסמן, גלגל מנופח, ירקות ממולאים, שביל מסומן, צבא מכותר, רחוב מואר, הורים מודאגים, אסיר מורעב, חפץ מוסתר ...

היותו של הבינוני שם תואר בדרגומת של קבוצה א מוכח באמצעות הקריטריונים שמצאנו בסעיף הקודם. ניתן לשלול אותו באמצעות בלתי: בלתי מבושל, בלתי מכוסה, בלתי מוקלף, בלתי מגולח, בלתי מוסמן, בלתי מוכס וכיוצא בזה. הוא משלים אפשרי של גזירה, נותר: הודגל נותר מונף, העיר נותרה מחולקת, הילד נותר מסורק, הספורטאי נראה מותש, וכיוצא בזה. הוא מופיע עם יהיה כעתידי: הדף יהיה מקופל, הסיר יהיה מכוסה, החולצה תהיה מגוהצת, האוכל יהיה מוכן, הרחוב יהיה מואר.

יהיה נושא של הבינוני הפועל: היריה נורתה/יירייה, הבעיטה נבעטה/בעוטה, הצחוק נצחק/צחק, הצער נצער/צעור, הפסיעה נפסעה/פסועה, הקשר נקשר/קשר, העברה נעברה/עברה.
הוסבר נערן בהבדל שבין הגזירה התחבירית של המשפט הסביל לבין הגזירה הלקסיקלית של הבינוני הפועל. המושא הפנימי אינו ארגומנט של הפועל, אלא חלק פורמלי מן הצירוף הפועלי. בתור שכזה, הוא יכול להפוך לנושא רק באמצעות גזירה תחבירית. נושא של הבינוני הפועל כבר נקבע בלקסיקון, ולכן הוא בהכרח ארגומנט של הפועל ולא המושא הפנימי.

בנוסף לכך, המושא הפנימי יכול תמיד להופיע עם צורת הנפעל, אבל לא תמיד עם הבינוני הפועל. הדבר נובע מהבחנה של Mittwoch (1999) בין מושאים פנימיים המציינים את האירוע אותו מציין הפועל לבין מושאים פנימיים המציינים את המצב המשתרר בעקבות האירוע. לעניינו, רק מושא פנימי מן הסוג השני יופיע עם הבינוני הפועל, כיוון שמושא פנימי כזה מציין את אותו המצב שמוציין הבינוני הפועל. מושא פנימי מן הסוג הראשון, המציין את האירוע כולו, אינו מופיע עם הבינוני הפועל, אלא רק עם הנפעל:

- הוא נפצע פציעה קשה הוא פצוע פציעה קשה
- הוא נפגע פגיעה קשה הוא פגוע פגיעה קשה
- הכלי נסגר סגירה הרמטית הכלי סגור סגירה הרמטית
- הכוחות נפרשו פרישה הגנתית הכוחות פרושים פרישה הגנתית

- הוא נורה שלוש יריות * הוא יריו שלוש יריות
- הוא נחבט חבטה קשה * הוא חבט חבטה קשה
- הטענות נבדקו בדיקה יסודית * הטענות כדוקות בדיקה יסודית
- הוא נחשף חשיפה מהירה מידי * הוא חשף חשיפה מהירה מידי

ח. גם סדר המילים במשפט משמש להוכחת פועליות הנפעל לעומת שמינית הפועל. בעברית החדשה הפועל יכול לעמוד בראש המשפט בתנאים מסוימים מאוד, אולם אפילו תנאים אלה אינם מספיקים כדי שנושא שמיני יקדים את הנושא: הגיעה הרכבת/חדשה הרכבת, הסתיים המשבר/חמור המשבר, רתחו המים/כוציים המים. גם בקשר זה נוהג הנפעל כפועל והבינוני הפועל כשם-תואר: נשבר החלון/שבור החלון, נגמר הפרויקט/גמור הפרויקט, נפתרה הבעיה/פתורה הבעיה.

ט. ניתן להבחין בין נפעל לפועל הנגזרים מפעלים דינמיים באמצעות מסגרת "יוצרת אימפרפקטיביות", כגון: כבר... שבועיים. כאשר מדובר בנפעל, מתקבלת משמעות של פעולה מתמשכת או חוזרת ונשנית: המאמר כבר נכתב שבועיים, הקפה כבר נטחן שעתיים. כאשר מדובר בפועל, מתקבלת משמעות פרפקטית של מצב הבא בעקבות סיום הפעולה: המאמר כבר נכתב שבועיים, הקפה כבר טחון שעתיים.⁵

4 אני מודה לאי. טוון, שהעמידה אותי על הבחנה זו.

5 כאשר הפועל הוא סטטי, אין לפועל משמעות פרפקטית, ועל כן אין הבל אספקטואלי בין דינה אוזבה כבר שבועיים לבין דינה נאהבת כבר שבועיים. על הבחנה זו שבין פעלים סטטיים לפעלים דינמיים כבר עמד Jespersen (1931 IV 7.6(1)) כאשר דן בהבדלים האספקטואליים בין הפטיציפ הסביל של פועל סטטי, למשל *conquered* לבין הפרטיציפ הסביל של פועל דינמי, למשל *a conquered* rown
rown אשר לדבריו "denotes the result of an action in the past".

קבוצה ב

ביצירותיהם שלהלן מצטרפת אל השם צורת בינוני שהיא פועלית בלבד:

- קונצ'רטו מנוגן, תכנית משודרת, שר מוראיינן, אישה מחזרת, שיר מזמר/מפוזם.
- מוסיקה מושמעת, סרט מוקרן, שיר מושר, תלמידים מוסעים, סחורה מובלת, מים מזורמים, רעיון מופזן, עיר מותקפת, חילים מורצים, עפיון מועף, מטוס מוטס, חולה מונשם...

אין אפשרות לשלול אף לא בינוני אחד בקבוצה ב באמצעות בלתי: *בלתי מנוגן, *בלתי מוטס, *בלתי מועף, *בלתי מושמע. אף בינוני אחד בקבוצה זו אינו יכול להשלים את ניהא, נותר: *התלמידים נותרו מוסעים, *העפיון נראה מועף, *הרעיון נותר מופזן. אף בינוני אחד בקבוצה זו אינו יכול להופיע עם צורת העתיד יחיד: *המטוס יהיה מוטס, *השיר יהיה מוזמר, *התלמידים יהיו מוסעים. בינוני בקבוצה זו יכול להופיע עם מושא פנימי המתאר תהליך: חיילים מורצים ריצת בוקר, מוסיקה מושמעת ראשונה, סרט מוקרן הקונת בכורה. מסגרת יצרת אימפרפקטביות נותנת משמעות של תהליך בלבד ולא של תוצאה: התלמידים כבר מוסעים שעתים, היצירה כבר מנוגנת שעתים, המים כבר מוזרמים שעתים.

- קבוצה ג
- קבוצה זו הבינוני משמש גם כשם תואר, אולם משמעותו אינה נגזרת מן הפועל כמו בקבוצה א:

מעשה מגונה (לא מספיק שיגונה על ידי מישוהו), התנהגות מקובלת, נערה מבוקשת, אדם מכובד/ מיוחס/ מהולל/ מקולס, הסדר מוסכם, תגובה מוצדקת, פשעים מוקעים, פתרון מועדף, עבריינן מוכר, פתרון מוכן, חלק מוכל, התקדמות מורגשת, זמר מוחרם. היותו של הבינוני שם תואר כדוגמתו של קבוצה ג מוכח באותה צורה כמו בקבוצה א. ניתן לשלול אותו באמצעות בלתי: בלתי מכובד, בלתי מוסכם, בלתי מוכר, בלתי מורגש וכו'. הוא משלים אפשרי של ניהא, נותר: ההסדר נראה מוסכם, הזמר נותר מוחרם. האיש נותר מכובד וכו'. הוא מופיע עם יחיד בעתיד: הנציג יהיה מיוחס, התגובה תהיה מוצדקת, הפתרון יהיה מוכן.

רק לאחרים מן הפעלים (אלה בקבוצות א, ג) יש בינוני סביל המתפקד מבחינה תחבירית כשם תואר, והדבר מתיישב עם היותו של הבינוני הסביל השמני נגזר מחוץ לפורדיגמה הפועלית. לעומת זאת יש לכל הפעלים הסבילים בינוני סביל פועלי, מעצם היותו חלק מן הפורדיגמה של הפועל. ישנם אמנם פעלים שהצורה השמנית היא הנפוצה לגביהם, למשל האורחה מבושלת. אולם אפילו כאן קיימת הצורה הפועלית: במסעות סוקייקי. האורחה מבושלת על השולחן. בעברית החדשה מתגלה ההעדרה של הפועל המדיורפסיבי על פני הפועל הסביל האופיינית לשפות השמיות. הפעלים: התקבל, התווסף, התגלה, התקרב, התייקר, השתנה, התפרש, התקיים, הסתיים, התבסס, התבשל, התקטן, התראיין, הסתפר, הסתאב, נרטב, נרתע, נמשך ועוד רבים נוספים מופיעים בדרך כלל במקום הפעלים הסבילים המקבילים: קובל, הוסף, גולה, קורב, יוקר, שונה, פורש, קיים, סוים, כוסט, כושל, קומט, וראיין, סופר, סואב, הורטב, הורתע, המשך. ככל שהמדיורפסיב מחליף את הסביל, הולך הבינוני הסביל ונעלם כצורה פועלית, ונותר כצורה שמנית בלבד, ותוך כדי כך הוא מקבל

לעתים פירוש ספציפי אדהוק שאינו סביל דווקא: מקובל, מוסף, מקורב, משונה, משועב, מזור, מפורש, מסוים ועוד. דבר כזה קרה כבר בתולדות העברית כאשר הנפעל תפס את מקום הסביל של הבינוני הקל, והפעול נותר כצורה שמנית בלבד. ואף על פי כן הצורה הפועלית של המפועל והמופעל עדיין חיה בעברית, וניתן למצוא לכך ראיות רבות. צירוף הפותח במילת היחס על ידי יכול להופיע עם צורות המפועל/מפועל מכל שלוש הקבוצות, וכן גם לוואי מקום, מכשיר, מטרה וכו': המסמך עדיין מנוסח על ידי הצדדים/ התכנית משודרת כדי לגייס את דעת הקהל/ המדיניות החדשה מוסברת לעתים קרובות ברדיו. הבינוני הסביל יכול להופיע בראש המשפט בכל הקבוצות: מסומנים רק הרחובות הראשיים/ מנוגן ההמנון/ מוכנת לי תגובתו/ מועסקים שם פועלים רבים. הוא יכול לשמש כפני עצמו כמשפט זיקה: דגל שמונף/ שיר שמושר/ עניין שמוסבר. במשפטים בעלי תפקיד מובהק של ביצוע (פרפורמטיביים), אפילו צורות השייכות לקבוצה א מופיעות כפעלים בלבד ולא כשמות תואר: האורחים מוזמנים לשבת! אתה מפורט! הרי את מקודשת לי! הדבר נובע מכך שמשפטים אלה יש להם תוקף פרגמטי של מעשים ולא של תיאורים. בנוסף לתשע ההבחנות שהצענו בסעיף הקודם בין בינוני סביל פועלי לבינוני סביל שמני קיימת הבחנה עשירית, שהיא הבחנה צורנית המיוחדת לצורות מופעל ומפועל. נטיית הנקבה של הבינוני היא את, בעוד נטיית הנקבה של השם היא אה. בעברית המדוברת נוצר הבלבול בנטיית הנקבה של הבינוני הסביל של פועלי פ"י בין הצורה השמנית והצורה הפועלית: משונה/ משונת, ממונה/ ממונת, מוטה/ מוטית, מאונה/ מאורית, מצופה/ מצופית, מלווה/ מלווית.

5. הסמנטיקה של הבינוני הסביל השמני

בתחום הסמנטיקה הקלסיקלית מקובל כיום לתאר את המבנה הסמנטי הקלסיקלי של פועל ככולל אינפורמציה מורכבת על אודות האירוע/מצב שהפועל מציין. אין מסתפקים בהבחנות כגון דינמי/סטטי, אלא נהוג לתאר פנים נוספים של המבנה הפנימי של האירוע. מקובל לחשוב, כי המבנה הסמנטי הקלסיקלי מייצג ידע לשוני וחוץ-לשוני על אודות תהליך-אירועים של האירוע שמציין הפועל. מיונם לקטגוריות של אירוע חסום, אירוע מתמשך, מצב, יחסי הזמן והגרימה ביניהם, וכן תוצאותיהם הצפויות. עבודה בלשנית מרובה, שהחל Dowy (1979) והמשיכוהו Jackendoff (1990), Grimshaw (1988), Moens & Levin & Vikner (1993), Grimshaw & Vikner (1991), Pustejovsky (1990), Parsons (1990), Rappaport Hovav (1995) ורבים אחרים מתארת באופן מקיף את מורכבותו של המבנה הסמנטי הקלסיקלי ואת כטייפו בדקדוק.

הבינוני הסביל השמני, מהיותו שם תואר, מציין מצב ולא אירוע דינמי (ולעתים נהוג לכלול במונח "מצב" גם "קיום" ו"מקום"). המצב שמציין הבינוני הסביל השמני כולל במשמעותו של הפועל ממנו הוא נגזר. אין הדבר מיוחד לעברית, ואולם למיטב ידיעתי לא קיים בספרות נוחה מקיף של הסמנטיקה של הסביל השמני בשפה כלשהי. באנגלית הציגו את המונח "resultant state" כדי לתאר את המצב אותו מציין הסביל השמני (ראו למשל Van Doren & Langacker (1991:202-203), Parsons (1990:236), Moens & Rappaport Doron & Goldberger (1996:18-19)). הניתוח שנפתח להלן מבוסס על כך שקיומו של המצב אותו מציין בינוני סביל שמני מסוים נקבע מוכח תכונותיו האספקטואליות

של הפועל ממנו נגזר. אנו ננסח תנאים מפורשים לקיומו של המצב אותו מציין הבינוני הסביל השמני, ונראה כי תנאים אלה תקפים לא רק לפעלים יוצאים, אלא אף לפעלים עומדים בעלי בינוני סביל, שעל קיומם עמד בלאו.

מכיוון שהמצב שמציין הבינוני הסביל השמני כלול במשמעותו של הפועל ממנו הוא נגזר, קיים הבינוני הסביל השמני רק בנטיית פועל שמשמעותו כוללת מצב. מדובר אפוא בכל הפעלים הסטטיים, ומכין הפעלים הדינמיים – בפעלים המתארים אירוע מסחתיים במצב. כרי להסביר מהו אירוע המסחתיים במצב, צריך להניח את ההבחנה האספקטואלית בין אירוע חסום (טל), מן הבינוני היווני טלוס "סוף" לבין אירוע מתמשך (א-טל). ההבחנה חסום/מתמשך מבוססת על ההבחנה שעשה אריסטו בין קניזים לאנגייה. על חשיבות ההבחנה בשפות שונות עמדו פילוסופים ובלשנים כגון Dwyer (1985), Dahl (1976), Comrie (1979), Vendler (1963), Ryle (1963), Jespersen (1931:IV), Gary (1957), Comrie (1979), ורבים אחרים. על פי הבחנה זו מבדילים בין פעלים (או ציורופים פועליים) המציניים אירועים חסומים, למשל ניגן סונטה/כישל ארוחה ובין פעלים המציניים אירועים מתמשכים כגון הנשים חולה/העסיק עובד.

כדי להסביר את ההבחנה האספקטואלית מתמשך/חסום, נבחין קודם כל בין נקודות זמן שבהן אירוע עורדו מתרחש (נקודות זמן שבהן האירוע טרם הסתיים) ובין נקודות זמן שבהן האירוע כבר התרחש (נקודות הזמן שבהן נכון לומר שהאירוע ארע, בין אם הסתיים ובין אם לא). אירוע חסום הוא אירוע שהתחיים כאשר התרחש, לעומת אירוע מתמשך, שיכול עקרונית להימשך כלי סוף גם כאשר כבר התרחש. למשל, אם דיני כבר פתר את החידה, לא ייתכן שהוא עדיין פותר אותה, אולם אם הוא התגאה בכך אז, בהחלט ייתכן שהוא עדיין מתגאה בכך עתה.

אריסטו (מטפיזיקה 1048b 18-34) הציע את האפיון הזה: אירוע הוא אירוע מתמשך כאשר ניתן לומר עליו בעודו מתרחש כי כבר התרחש. אירוע הוא חסום כאשר ניתן לומר עליו בעודו מתרחש כי טרם התרחש. אריסטו מודגים זאת באמרו כי בעודונו רואים – כבר ראינו, בעודונו חושבים – כבר חשבנו, ובעודונו חיים טוב – כבר חיינו טוב. לעומת זאת, לדבריו, בעודונו לומדים משהו – טרם למדנו אותו, בעודונו מרוים – טרם ריינו, ובעודונו נרפאים – טרם נרפאנו.

על פי אפיונים אלה מתברר כי הצירופים ניגן סונטה/כישל ארוחה מציניים אירוע חסום, בעוד הצירופים הנשים חולה/העסיק עובד מציניים אירוע מתמשך. אם כישלתי כבר לא הארוחה, לא ייתכן שאני עדיין מבשלת אותה. אם ניגנתי הבוקר את הסונטה, לא ייתכן שאני עדיין מנגנת אותה, אלא אם כן אני עושה זאת פעם נוספת. אבל אם העסקתי הבוקר עובד, ייתכן שאני עדיין מעסיקה אותו, ואם הנשמתי הבוקר חולה, ייתכן שאני מנשימה אותו, כאשר אין מדובר באירועים חוזרים ונשנים כי אם באירוע מתמשך אחד. כמו כן בעודי מנגנת סונטה או מבשלת ארוחה, אי אפשר לומר שכבר ניגנתי/כישלתי אותה, אולם בעודי מנשימה חולה, כבר הנשמתי אותו, ובעודי מעסיקה עובד, כבר העסקתי אותו.

להבחנה האספקטואלית חסום/מתמשך של אירועים יש תפקיד נכבד בהבהרת הסמנטיקה של האספקט הפרפקטיבי של הפועל. כאשר מדובר בפועל המציין אירוע חסום, מציין האספקט הפרפקטיבי של הפועל את האירוע כולו. זאת כיוון שהאספקט הפרפקטיבי של הפועל מציין את האירוע כולו באותה נקודת זמן שבה כבר התרחש, שהיא, עבור אירוע חסום, נקודת הסיום של האירוע. כאשר מדובר בפועל המציין אירוע/מצב מתמשך, לא

קיימת, על פי הגדרה, "נקודת סיום" של האירוע. האספקט הפרפקטיבי של פועל מתמשך מציין על כן לעתים קרובות לא את האירוע כולו כי אם את נקודת ההתחלה שלו, ובמקרה כזה נהוג לקרוא לו אספקט אינקואטיבי (inchoative). הדבר מוכר בשפות רבות המסמנות באופן צורני את האספקט הפרפקטיבי של הפועל, למשל בשפות הסלאביות וביוונית, שבהן צורות פרפקטיביות מסמנות לעתים את האספקט האינקואטיבי.

רוזן (1956) עמד על חשיבותו של אספקט נוסף, האספקט הפרפקטי (בשונה מפרפקטיבי). להבנת הסמנטיקה של הבינוני הסביל. אמנם, סירובו להכיר בקיומו של בינוני סביל פועלי (מלבד הנפעל ופועלי התנועה בצורת מופעל) עלה לו ב-1977 בוויחור על התובנה של 1956 בדבר הפרפקטיות של הבינוני הסביל, אולם הוויחור היה נחוץ כאמת רק עבור הבינוני הסביל הפועלי, ואילו עבור הבינוני הסביל השמני ניתן לשמר תובנה חשובה זו, לפחות למרבית הפעלים, כפי שנראה בהמשך. צורה פרפקטית של פועל מציינת מצב, נקרא לו (State) S, שנגרם מהתרחשותו של אירוע, נקרא לו E (Event), שהוא האירוע שאותו מציין האספקט הפרפקטיבי של הפועל. הבינוני הסביל השמני הנגזר מפועל, מהיותו צורה פרפקטית, מציין אם כן מצב S שהוא תוצאה של אירוע E שאותו מציין הפועל. אולם בגלל היותו שם תואר, הוא בעל מבנה סמנטי-לקסיקלי עצמאי, הנגזר בלקסיקון. קיומו של המצב S, בתור חלק מן המשמעות הלקסיקלית של שם תואר זה, תלוי במבנה הסמנטי הלקסיקלי של הפועל. הדבר שונה בצורות פועליות פרפקטיות בשפות שיש להן צורות כאלה, כמו האנגלית, הספרדית והאיטלקית, שם הפרפקטיות היא אופרטור תחבירי, ומכאן שקיומו של S כתוצאה מ-E נובע ממבנה המשפט כולו. בעברית, כיוון שמדובר בגזירה של צורה חדשה בלקסיקון, על משמעותה המיוחדת, קיומו של S צריך להתקבל בלקסיקון, ועל כן הוא תלוי במשמעות הפועל ממנו נגזר הבינוני הסביל. אם כן התנאי לכך שניתן לגזור בינוני סביל שמני מפועל דינמי נתון הוא שנובע מן המבנה הלקסיקלי של הפועל קיומו של מצב S הנגזר מן האירוע E אותו מציין האספקט הפרפקטיבי של הפועל.

Kenny (1963) מתאר אירוע חסום כאירוע המתאפיין במקרים רבים בהתחללות שינוי באחד הארגומנטים ("משתתפים" באירוע), מקבל הפעולה, ובהיווצרות מצב חדש של מקבל הפעולה. לדבריו, הציצת כלים מכוונת מעצם טבעה להביא לכך שהכלים יהיו נקיים, המתקת התה מכוונת לגרום שהתה יהיה מתוק, לימוד צרפתית מכוון לגרום שהלומד יידע צרפתית. במקרים רבים אפוא אירוע חסום גורם ליצירת מצב חדש של מקבל הפעולה. מצב חדש זה הוא אותו מצב S הנובע מן האירוע החסום E, ועל כן זהו המצב שאותו מציין הבינוני הסביל השמני: רחוק, מומתק, לומד (או מלומד).

אולם לא תמיד הדבר הוא כך. ישנם אירועים חסומים שאין בהם מקבל פעולה (ארגומנט המשתנה כתוצאה מן האירוע). כאשר עוקף מישהו מכשול, זהו אירוע חסום, אולם מצבו של המכשול אינו משתנה כתוצאה מהעקיפה. כאשר אדם עונה לשאלת רעהו, זהו שוב אירוע חסום. אולם לא נגרם בהכרח מצב חדש של השואל. לכן לא קיימות צורות הבינוני הפועל עקוף וענוי. אם נתבונן באירועים חסומים שהוזכרו לעיל, ניגן את הסונטה וכישל את הארוחה, ניווכח כי הם נבדלים ביניהם בדיוק בסוגיה זו. בעוד הראשון אינו גורם לשום שינוי בסונטה, השני יוצר את הארוחה. על כן אין ליגון בינוני סביל שמני, ואכן הבינוני הסביל מנוגן מתפרש כפועלי בלבד. לעומת זאת הצורה מבושל קיימת גם כבינוני סביל שמני, המציין את המצב S של קיום הארוחה כתוצאה מאירוע הבישול E. באותה צורה, הקליט את הקונצ'רטו מציין יצירת עותק נוסף של הקונצ'רטו, ועל כן הבינוני הסביל מוקלט קיים

אולם בהקשר נתון הם יכולים להיות מובנים מתוך ההקשר, או שניתן להזכירם כמפורש שלא באמצעות צירוף על ידי, למשל: **דני אהוב על דינה**, **התנהגותו מובנת לי**.
 של הפעלים המתאמים. כזכור, קבוצה א היא קבוצת אותם פעלים שיש להם בינוני סביל שמוני, וקבוצה ב — אלה שאין להם. קבוצה ג היא קבוצת פעלים הכוללת בינוני סביל שמוני, אולם בפירוש מיוחד. הפעלים בקבוצה א הם אותם הפעלים שיש להם אספקט פרפקטי. אלה פעלים דינמיים המציינים שינוי מצב (הן כאירועי גרימה חסומים כמו שבר והן כאירועים בלתי חסומים כמו סירוק). שינוי מקום (כמו האירוע החסום קבר או האירוע הבלתי חסום הזיז). צירת קיום (למשל המציא), או פעלים המציינים גרימת מצב (למשל האיר).
 הפעלים בקבוצה ב הם פעלים המציינים אירועים בלתי חסומים או חסומים שאין בהם שינוי מצב, מקום או קיום (כמו למשל ניגן, שלט או הריץ). הפעלים בקבוצה ג הם פעלים סטטיים המציינים יחס (אהב, הכיר, סימל, כלל).

קבוצה א

- א 1 **פעלים דינמיים**
- א 1.1 שינוי מצב
- א 1.1.1 אירועים חסומים
- גרימת שינוי מצב: דף קרוע, חלון שבור, חפץ חתוך/ מבוזבז/ מרוסק/ מבוזבז/ מנוסר/ מפורק/ מקוצץ/ מקוטע/ מרוטש/ משובע, אדם צרוב/ נשור/ עקוץ/ דקור, קפה טחון, לחם פרוס, עץ גוזם, עיר מחולקת, בניין מפוצץ, יום עבודה מפוצל, שער מובקע, מועדון סגור, סכר פרוץ, מזון מוקפא/מופשר, מים מורחהים/ מרוחהים/ מאוידים, קרח מומס, ברזל מותך, חלב מוקפץ, חברה מפורת/מקוטבת, דף מקופל, בורג מוברג, סודר מכופת, עפרון מחודד, חולצה מכובסת, כביסה מיובשת, חולצה מגוהצת, מכשיר מתוקן, מכנה משופץ, מחיר מוזל, יד קפוצה/ מאוגרפת, אדם מאוורח, מפגש ממוסד, חיה מפולצת/ מאובנת/ מפוחמת, שטח מפורז, מקום מקודש, חתול מבוית/ מרגז/ מורגל, ילד מחוסן, משפחה מורחבת, תקציב מצומצם, הפוח אדמה מבושלת/אפוי/מאודה, מזון מעוכל, מינה מפותחת, אוכל מוכן, אוכל משומר, אישה משוחררת, יסודות מחוזקים, נכה משוקם, שליט מודח, תביעה מפורשת, עניין מושמץ, מחזה מבוזק/ מצונזר, חדר מסודר, אינפורמציה מוצלבת, הבטחה מקימת/מופתת, הסכם מיושם, משימה מבוצעת, אח מבוערת, ספר מוקדש ל-, אוד מוצל, מאמץ ממוקד, ירקות ממולאים, ספורטאי מנוצח, ספורטאי מוחש/מרושש, אויב מובס, כלב מואף, ילד מוכשר/ מחונן, פועלים מאורגנים/ מאוגדים/ מנוצלים/ מוסחים, הלמיד מדרוג / מצוין, פקיד ממונה, מחיר מופרז/מופקע/מוגזם/מופלג, חומר מסווג/ממוין (וכן כל הפעלים מקבוצה א2 בפרושים הדינמי).

א 1.1.2 אירועים מתמשכים

שינוי מצב: מזון לעוס/ מכורסס/מלוף, פרי רחוק, ילד מסורק, איש מגולח, נעליים משופשפות/ מצוחצוחת, רצפה מקרצפת/משויפת/ ממורקת, סטיק מגורד, בורג מוברג, שטיח מגולגל, גלגל נפוח/ מנופת, עובדות בדוקות, עניין מוסב, רשימה מעודכנת, חולה מטופל, חיילים מאומנים, גינה ערודה/מטופחת, חלקה מעובדת, קליינט מרומה, ילד מולקה/ נוף, אסיר שפוט, ילד מפונק, ילד מוכה/מלוטף...

גם כבינוני סביל שמוני, המצייין את קיומו של של העותק הנוסף של הקונצרטו כתוצאה מאירוע הקלטה.
 עבור פועל דינמי המצייין אירוע מתמשך, E הוא התחלת האירוע. אולם כיוון שמדובר בפועל דינמי, אין E גורם למצב כי אם לאירוע. בדוגמה של הנשמת החולה, לאחר תחילת ההנשמה מתרחש עדיין אירוע של הנשמה, שאינו סטטי. לפיכך לא נגרם מצב אותו יכול לציין בינוני סביל שמוני, והבינוני הסביל מונשם הוא פועלי בלבד. כאשר אני מתחילה לעזור למישהו, נגרם כתוצאה מכך אירוע דינמי של הגשת עזרה. אין זה מצב שאותו יכול הבינוני הסביל השמוני לציין, ומכאן שהצורה עוזר אם היא קיימת אינה צורת בינוני סביל של פועל. אולם ישנם בין הפעלים המתמשכים הדינמיים גם כאלה המציינים אירוע שבו משתנה מצבו של המושא כתוצאה מפעולת הנושא. למשל, אפשר לסקר מישהו בלי גבול, והפועל סירק אינו קובע בפני עצמו כי המושא הוא מקבל פעולה העובר שינוי. אין הפועל קובע את המצב שבו נמצא המושא בסוף הפעולה, אחרת היתה סתירה בדוגמה אמא סירקה את דיני אבל הוא אינו מסורק. אלא שיש משך זמן טבעי ואופן סירוק טבעי שאחריו אכן נוצר המצב דיני מסורק, ואלה הם חלק מן האינפורמציה הלקסיקלית שיש לדובר השפה על אודות הפועל סירק. ישנו אפילו דוגמות שבהן משפיעה זהות המושא על התפרשותו כמקבל פעולה. נתבונן למשל בפועל גילגל: **דני גילגל את כדור הטניס**. משמעותו של פועל זה אינה יוצרת שום מצב סופי של הכדור, כיוון שגילגל הוא במשמעותו פועל גרימת תנועה: **דני הכניס את הכדור לתנועה מסוג מסוים**. אין זה פועל שינוי מצב, ועל כן המשפט **כדור הטניס מגולגל הוא פועלי בלבד**. אולם לעומתו, המשפט השטיח מגולגל יכול להתפרש גם כמשפט שמוני. פועליות המשפט הראשון לעומת שמוניותו של השני נבחנת בהבדלים החביריים שהוצגו בסעיף 3 בין הבינוני הסביל הפועלי לבין הבינוני הסביל השמוני:

- השטיח נותר מגולגל
- השטיח יהיה מגולגל בזמן המסיבה * כדור הטניס יהיה מגולגל בזמן המשחק *

הפועל גילגל אינו פועל שינוי מצב, ועל כן אינו קובע סיום טבעי לפעולה. אולם כאשר מצטרף אליו מושא שהוא גוף המסוגל לקבוע בגלל טבעוהוא את המצב החדש שבסיום האירוע, בכך שהוא נכנס למצב חדש אחרי זמן מסוים או אופן מסוים של התרחשות הפעולה, מתקבל בכל זאת המצב החדש שאותו יכול לציין הסביל השמוני. מאותה סיבה עצמה קל לפרש את המשפט הטלוויזיה מופנית לקיר כמשפט שמוני, בעוד המשפט הקהל מופנה לדלפק הראשון מתפרש באופן טבעי כפועלי.

הקטגוריה היחידה שטרם דנו בה היא הפעלים הסטטיים. פעלים אלה הם כמובן תמיד מתמשכים. ישנם שני סוגים של פעלים סטטיים יוצאים: פועלי גרימת מצב ופועלי יחס. פועלי גרימת מצב, למשל העסיק, האיר, פיתר, הקיף, מניחים אירוע E שהוא אירוע גרימת המצב S שאותו מצייין הפועל. אירוע זה הוא האירוע המצייין באמצעות הפועל באספקט אינקואטיבי. בפעלים אלה מתפרש הבינוני הסביל השמוני מועסק, מואר, מכותר, מוקף כמצבו S של המושא הסמנטי של הפועל. פועלי יחס, למשל אהב, כיבד, הכין, אין להם כלל אספקט המצייין אירוע, אלא הם מציינים מצב שהוא פשוט יחס בין הנושא למושא. הבינוני הסביל אהוב, מוכבד, מוכן אינו מצייין אפוא מצב שהוא פשוט יחס בין הנושא למושא. הבינוני הסביל עצמו שמצייין הפועל. כלל כל הארומנטים. מחוץ להקשר הארומנטים האלה מוכמותים כימות כלל, ועל כן הפירוש של אהוב /מכובד/ מוכן הוא אהוב /מכובד/ מוכן על הכלל.

פועלי שימה: מקום מרוהט/מגודר/מיוער, עיר מופגזת/ מופצצת וכי' (ראה בסעיף 7).
 פועלי הסרה: שטיח מנוער, רצפה מטוטאת, כלים מנוגבים/ מקונחים, חצר מגורפת, שדה מעושב, שולחן מאובק, חלב מפוטטר/ מחוטא, זית מגורען, שבי מקורקף, קורבן מכויס, תפוז קלויף/ מקלף, אדם מעורטל...!

א 1.2 א מיקום
 אדם כלא/קבור, מסמך מתויק, מטוס מקורקע, נשק מוכתף, חייל מגויס, ציוד מאוחסן/ מאופסן, אוסף מיקוטלג, חולה מאושפז, תינוק מושכב, מרץ מתועל, רגשות מופנמים/מוחצנים, חוט מושחל מוגבה, סיל משוגר/מנותב, ספר שאול/מושאל, מוצר משויק, מונף/מורד, ראש מודם/מורכז/מוגבה, טיל משוגר/מנותב, ספר שאול/מושאל, מוצר משויק, מפגש דחוי, מבוטל, תושבים מגורשים/מפונים/ מורחקים, שליט מודח, צורך מודחק, הפץ מונח/ מוטל/ מוצג/ מוגש/ מושתת/ מחבא/ מוצנע/ מופקד/ מופקע/ ממושכן/ משועבר, הפצים מוערמים/ מגובבים, סימן מוכנס/ מוסר/ מוצב/ ממוקם, בית חכור/ שאול/ שכור/ גנוב/ מולאם/ מעורקל, רכוש מושב/ מוחזר/ מועבר לבעלי, סחורה מוכרחת/ מוגנבת, ידיעה מודלפת, מהלומה מונחת, נוזל שפוך/ מוגר, חמאה מרוחה, ועדה מכונסת, קיד מופל/ חזר כדורים, הפצים מפוזרים/ מלקטים/ מחוברים/ מצורפים/ מקובצים/ מופצים, כיסאות מזויזים/דחופים הצידה, וילון מוטט....

א 1.3 א יצירה
 עוגה אפיה, ארוחה מבושלת, חליפה תפורה/סרוגה, בניין בנוי/ מיוסד, בור חפור, מסמך כתוב/ מודפס/ מעוצב/ משוכפל, פרויקט מתוכנן/ מאלתר, נוף מצולם/מצויר, מושג מוגדר, בעיה פתורה, כתובת מפוענחת, שיחה מוקלטת, שיר מתורגם/מדוקלם, מחזה מכויס, סיפור מומחז, 'יצירה' מתוזמרת, שכונה מוקמת, משפט מצוטט/מדווח, שם מוזכר, חלום מוגשם, חזרה מנוסת, אמין משוער/ מנובא, פתרון מוצע/ מובטח, שאלות מועלות/מובאות/מיצגות במאמר, רגשות מבוטאים/מובעים, ספר מוחלל, שמועה מאומתת/ מוכחשת/ מומחשת, דרך סלולה/ כבושה/ מפולסת.....

א 2 פעלים סטטיים: גרימת מצב
 חבלה עטופה, כביש חסום, עציר מעוכב, שביל מסומן, סיר מכוסה, צבא מכותה, אדם המום/טרוד/ מודאג/ מוטרד/ מוחרד/ מזועזע/ משועשע/ מעוצבן/ מרוגז/ מרוגז/ מעודר/ מיואש/ מאושש/ מפותח/ מסוחרר/ מבויש/ מושפל/ מוכלם/ מוקנט/ מבהל/ מבועת/ מסוקרן/ מסנוור/ מטושטש/ מעורער/ מופתע/ מאוזן/ מאוכזב/ מגודה/ מדוכא/ מרוכדך/ מרוצה/ מוכרח/ משונע/ משלהב/ מורכב/ מתוסכל/ מסוכך/ מתוסבך, אזור מופקר/ משועבר, כח מוקף, דגל מונף, חסרון מובלט/מיוחד/ מודגש/מודגם, שליט מושחת, מכשיר פגום/ מקולקל, פושע מודחע, בוחר משפע/מפותה, בניין מחומם בסולר, תרבות מאיימית, זלזול מופגן, רחוב מואר, נזיר מורעב/ מיוסר, סקטור מקופח/מוזנח/מפלה/מיצג, הפץ מוסתר, חדר מוסקי, תהליך מאזן/מזורז, שטחים מוחזקים/ מאוחזים/ מחוברים/ מופרדים/ מנותקים/ מבודדים, פועל מועסק, פרח מוגן, פרויקט מנהל/ מודרך/ מונהג....

קבוצה ב

ב 1 אירועים חסומים שאין בהם שינוי מצב
 *מכתב קריי, *ציליל שמרע, *נאום נשוי, *ידיע למוד/רכוש, *כסף תורם, *מוזן בלוע/זלול, *שואל ענף, *נציג בחר, *מכשול עקף, *איש עלוב (במשמעות נעלב), *העלה צלחה, קונצרטו מנוגן, שיר מזומר/מפוחם, עד מזומן, יצירה מבוצעת, חכנית משודרת, מוסיקה מושמעת, סרט מוקרן, שיר מוקרא/מושר, שוטר מועק/ מוזנק/ מוקפץ, פרס מוענק, חברים מופגשים, פועלים מומרדים/מוצחקים....

ב 2 אירועים מתמשכים

ב 2.1 אגנטיביים
 *תלמיד בחון, *עציר חקור, שר מרואיין, *בעל בגוד, *ציבור שלוט, אישה מחזורת, פרח מורח, חולה מונשם, סלבריטי מוטרד, נאשם מוזהר, רפורמה מונהגת, עיר מותקפת, תרפה מנוסה/מנוסית....

ב 2.2 גרימת תנועה

תלמידים מוסעים, סחורה מובלת, מים מזורמים, סוס מודהר/מורדבן, חיילים מורצים/ מוצעדים, ילדים מורקדים, עפיון מועף, מטוס מוטס/מונע, ספינה מושטת, כדור מגולגל, חסדים מורעפים

ב 2.3 גרימת תנועה ככיוון

חיילים מוצנחים, נוסעים מורדים/מועלים/ מועברים/ מובאים, רעיון מופץ,

קבוצה ג

מעלי יחס

אדם שנוא (לא מספיק שמישהו שנוא אותו), מקום אפוף מסתורין, אדם אהוב/דידוע/בזוי/רצוי, אירוע צפוי/תמוה/זכור/שכח, פתרון מקורח/מצופה/ מיוחל, התנהגות מקובלת/ מתועבת, פושע מבוקש, אדם מכובד/ מיוחס, משטר מאופיין בשוויון, שר מלווה בשומר ראשו, פתרון מוערך, שיטות נהוגות/נקיטות, עברייני מוכר, פתרון מוכן, חלק כלול/מוכל, התקדמות מורגשת, עיר מוקפת הרים, ריבונות מסומלת בדגל....

6. גזירת בינוני סביל מפעלים עומדים

בלאו (1954) הראה שגם מפעלים עומדים מסוימים ניתן לגזור בינוני פעול, ולעתים אף מפועל ומופעל (ראה גם רצהבי, 1991). מדובר בצורות שמניות, בעלות אופי פרפקטי, כיוון שסביל פועלי כמובן אינו נגזר מפעלים עומדים, אלא רק מפעלים יוצאים. כפי שמיד ניוכח, הפועל העומד שממנו נגזר בינוני סביל שמוני מתאפיין באותן התכונות כמו הפועל היוצא. גם כאן נקודת המפתח היא אפיונו האספקטואלי של הפועל וקיומו של מצב כחלק מהממטיקה הלקסיקלית של הפועל. כזכור, הכחנו בפעלים יוצאים בין אלה המציינים אירוע חסום של שינוי מצב לבין אלה המציינים אירוע מתמשך, למשל שבר/ עזר, ומכאן נובע

א 2 פעלים סטטיים: גרימת מצב
 רכוב, ישוב, שכוב, רבון, נטוי, שנון, רכון, שנון, מצוי, שרוי, קדום, מוקדם, מאוחר, רלוך, לוהט, כעוס, רגוז, זעוף, דאוג, דאוב, סעור, חבוי, לקוי, לבוח, חלוק, עסוק, שקוד, מסוגר, מרוכז, חכוך, מנומנם, מאופק, מנוכר, סבור, מעוניין, מיוזע, ממורמר, ממושך...

קבוצה ב
ב 1 אירועים חסומים שאין בהם שינוי מצב
 *קפון (כמשמעות קפץ קפיצה), *מזונק, *משועל, *מנוגש, *מעור ...

ב 2 אירועים מתמשכים
 כ 2.1 אגנטיביים
 *צחק, *ככר, *מלך, *עכור, *נאוף, *נשום, *נבוח, *שתוק, *נצרך, *מנוצץ, *עור, *מלונן, (הצורות מפונק, מפוסר, מנוגד, מאוגרף, מונגד, מוכחש קיימות רק כנגזרות מפעלים יוצאים)
 כ 2.2 תנועה
 *דהור, *הלך, *שחי, *זרום, *נשור, *רקוד, *צעוד (הצורות מופלג, מטולטל, מנוהל, מגולגל נגזרות מפעלים יוצאים)

כ 2.3 תנועה בכיוון
 *ברוח, *חזור, *עלוי, (ירוד, נחות, נפול הם בעלי משמעות מיוחדת)

ב 3 מצבים
 *גסוס, *צדוק, *גבול, *ישון, *רעוד, *בלוט, *נכות, *שרור, *סבל, *חשוש, *מוסרח, *בעור ...

כיוון שהמבחן לקיומו של בינוני סביל שמוני הוא סמנטי, נצפה לאותה התופעה גם בשפות אחרות. על קיומה באנגלית עמד כבר (1931: IV. 7.6(4), Jespersen, ודנו בה Bresnan (1982), Hoekstra (1984), Levin & Rappaport (1986, 1989):

wilted lettuce, a fallen leaf, rotted railings, swollen feet, a vanished civilization, sprouted wheat, * a walked man, * a swum contestant, * a caught patient, * a sailed laughed clown, * stunk paint, * a twinkled star, * a stumbled horse, * a ship.

7. גזירת בינוני סביל שמוני משמות
 המצב S(N) של "היות בעל N" הוא מצב שאותו מציין שם תואר הגזור מן השם N, כפי שהציע רוזן (1956) בעברית, בעקבות (1942: VI 24.1) Jespersen באנגלית. להלן דוגמאות בצורות פעול, מופעל ומפעל:

רבע, קמוץ, גרום, גשום, טחוב, חסוד, מושלג, מוגז, מוכנה, מרדע, ממושקף, מפותק, מצולק, מזוקן, משופם, מהולתל, מנומש, משונן, מגויד, מכונף, מיובל,

ההבדל שבור/ *עזור. ההבדל כבוני/ *נצרך נובע מאותה ההבחנה: כבה מציין אירוע חסום המסתמים במצב, ואילו נצץ מציין אירוע מתמשך.
 ומכאן ההבדל עטוף/ *חקור. מאותה ההבחנה נובע גם ההבדל רכוב/ *דהור. הפועל רכב מציין מצב של ישיבה על סוס, ויש לו אספקט אינקואטיבי המציין את מאורע העלייה על הסוס. הבינוני הפועל מציין אפוא את מצב הישיבה על הסוס S הנגרם מהאירוע E של העלייה על הסוס. לעומת זאת, הפועל דהר במשפט דהר במשפט דהר על הסוס הוא פועל המתאר אירוע דינמי בלבד, ועל כן לא קיים מצב S הנובע מאירוע החילת הדהרה. לכן לא קיים שם התואר הנגזר *דהורי.

ההבחנה בין פועלי גרימת מצב ובין פועלי מצב שאין להם אספקט אינקואטיבי תקפה גם בין הפעלים העומדים: פועלי גרימת מצב שייכים לקבוצה א, שם הבינוני הסביל השמוני מציין את המצב הנגרם, ואילו פועלי מצב שייכים לקבוצה ב. אין הם שייכים לקבוצה ג, כפי שהיה הדבר בפעלים היוצאים, מכיוון שכאן לא קיים ארגומנט נוסף שישנה את ההסתכלות (voice) על המצב שמציין הפועל האקטיבי. לא ניתן לגזור בלקסיקון צורה חדשה שלא יהיה הבדל כלשהו במשמעות בינה לבין הצורה ממנה היא נגזרת (זהו עקרון ה־"blocking שהציע ארונוף (1976). על כן לא נמצא בינוני סביל לכל אותם פעלים עומדים שהם סטטיים מבלי להיות פועלי גרימת מצב, דהיינו אלה שהם חסרי אספקט אינקואטיבי: *גסוס, *ישון, *בלוט וכו'. ההבחנה בין פועל גרימת מצב, שהוא פועל סטטי שיש לו אספקט אינקואטיבי, לבין פועל סטטי שאין לו אספקט אינקואטיבי, מתבטאת לא רק בקיומו או איי קיומו של הבינוני הסביל, אלא גם בנרטיב. פועל גרימת מצב יכול להתפרש כמקדם את הנרטיב, ואילו פועל סטטי שאין לו אספקט אינקואטיבי לעולם אינו מקדם את הנרטיב. נעזין בצמד המשפטים האלה:

כשהגעתי, דני התנכר אלי/ שכב/ התנמנם/ התחבא
 כשהגעתי, דני גסס/בלט/הסריח/ישן/סבל

רק המשפט הראשון יכול להתפרש כך שמצבו של דני התחיל אחרי שהגעתי. במשפט השני ייתכן רק הפירוש שמצאתי את המצב השורר כאשר הגעתי.

להלן נביא רשימה של צורות בינוני פעול, כשהן ממוינות כפי שמוינו הפעלים היוצאים:

קבוצה א
א 1 פעלים דינמיים
 א 1.1 שינוי מצב
 דהוי, נבול, קמול, כמוש, נבוט, רפוי, כחוש, תפוח, רקוב, חלוד, בלוי, חלוש, פרוז, סמוך, דבוק, קורש, פחות, דערך, נמוך, זקוף, דמום, הדור, כהול, קפוא, רתוח, נפוח, כבוי, חשוך, ברוז, פנוי, צמוק/מצומק, צמוח/מגודל, מרופט, מעולף, מקולח, מבווגר, מאודם/ מכורכם, מיתום, מסוגף, מאוקלם, מעורה, מכורבל, מסועף, משומם, מחופש, מפוכח, גורש, מיווד, מאוהב...

א 1.2 שינוי מיקום
 שרוע, טבוע, אכוד, עלום, שקוע, פרוש, מוחפר, חתום....

קיווקו, סינל, ציעף, דינג, מיספר, תידוך, תיסבך, זיבל, דישן, עימלן, קימת, חיבלן, פילפל, ציוות/אייש/ליהק, רישות, ריסן, גישר, סיג, נימק, מיגן, מיכן, יישוב, איכלס, מימן, תירבת, אישר, כימת, תיגמל, מיחשב, ביטח, איבטח, מילכד, פירול...

הדבר המייחד את פועלי השימה מפועלי גרימת מצב או גרימת שינוי מצב הוא האונטיביות שלהם, שבגללה אין להם צורות מדיופסיביות מתאימות, בשונה מפועלי גרימת שינוי מצב או גרימת מצב, כפי שנדגים להלן:

פועלי שימה	פועלי גרימת (שינוי) מצב
ריצף — התרצף	בישל — התבשל
ריסס — התרסס	קיפל — התקפל
ריהט — התרהט	ריגש — התרגש
זיבל — הזדבל	זיהם — הזדהם
חיתל — התחחל	כיסה — התכסה
שיחד — השוחחד	השחית — נשחח
המליח — *המליח	הקציץ — הקציץ
שימן — *השתמן	השמין — השמין
סיבן — הסתבן (רפלקסיבי)	חימם — התחמם
צייד — הצטייד (רפלקסיבי)	ברר — התברר
ריסן — התרסן (רפלקסיבי)	פיחח — התפתח
יישב — *התיישב (כאשר מדובר בשטח)	יישב — *התיישב (כאשר מדובר בחושב)
מרח — נמרח (סביל בלבד כאשר מדובר בשטח)	מרח — נמרח (כאשר מדובר בממרח)

חסרונן של הצורות המדיופסיביות עבור פועלי השימה נובע מאונטיביות ערשה הפעולה, שהיא הבחנה סמנטית, ועל כן נמצא אותה תופעה גם בשפות אחרות, למשל באנגלית:

פועלי שימה
 to saddle, to blindfold, to bandage, to staff, to butter, to frame, to freeze, to glare, to open, to peel, to perfume, to pepper, to wax, to wallpaper, to color, to diaper, to dot, to fence, to question-forest, to fuel, to harness, to mask, to lipstick, to plaster, to postmark, to postcode...
 * The horse saddled, * The floor waxed, * The toast buttered

פועלי גרימת שינוי מצב:
 to break, to open, to cook, to boil, to freeze, to clear, to fold, to wrinkle, to dry, to develop, to intensify, to disperse...
 The door opened. The sky cleared. The country developed. The dress tore.

הסמנטיקה של פועלי השימה מסבירה גם מדוע לא קיימים פועלי שימה עבור כל אותן צורות ביוני סביל שהבאנו בראשית הסעיף, כגון ממושקף, מנומש, מנומס, מפורץ. הקניין שאותו מתארים שמות תואר אלה הוא של חלקים מהותיים שאינם בשליטתו של עושה פעולה (אגנט) כלשהו לשימם (inalienable possession). אדם ממושקף אינו אדם שמשקפיים על אפו, אלא אדם שהמשקפיים נמצאים על אפו מסיבות של מבנה פנימי שאין עליו שליטה.

ממולח, מסוכר, מפוספס, מעורבש, מגושש, מחוספס, מסורבל, מנומס, ממוזל, ממוצע, ממושמע, הגון/מהוגן, חצוף/מחוצף, מרושע, מרושל, מחוחכס, מטופש, מסויט, מסופק, מאושר, מצוברח, מנוזל, מצורע, מחוטט, משופע, מצילע, משולש, מדובע, מארך, מתולע, מסולע, מפורץ, ממוען, מדופלם, מכוון, מאונך, מלוכסן, מסמורט, מטורון, מסונף,....

הנימוק העיקרי לגיזרה של צורות אלה משמות הוא חסרונם של פעלים מתאימים, ונימוק נוסף הוא שישנם שמות תואר דרמטיים, שניתן להסביר את הדרמטיזציה שלהם מתוך גיזרה כפולה מפועל ומשם: מצויר, מצולם, מאובק, משובץ, מסונל, מדורג, מפורט, מסודר, מזויף, מפוזר, מסופק, מופקר, מאושר, מאומץ ועוד. אולם, כזכור, טען מירקין (1968) כי הדרמטיזציה היא מקרית, וקיימות צורות רבות שאינן דרמטיזציות למרות שניתן לגזור הן מפועל (למשל ריהט) והן משם (למשל ריהוט): מרהט, מסומם, מסוכן, מאופר, מקושט, מיוער, מנוקד, מקוקוקו ועוד. אנו נסביר את המקרים שבהם אין דרמטיזציה כמקרים שבהם מדובר בפועל שהוא "פועל שימה", פועל שבמקרים רבים נגזר בעצמו מן השם N, ובמקרים אחרים N נגזר ממנו. לפועל שימה V(N) יש נושא אגנטיבי X ומושא לוקטיבי Y ומשמעותו "X שם N ב-Y". פועל כזה מתאר פעילות שהיא לא דווקא חסומה, אלא שהיא יכולה להתפרש כמביאה לשינוי מצב של Y, כאשר המצב החדש הוא המצב S(N) של היות בעל N. כתוצאה מכך, הן הבינוני הסביל הנגזר מן הפועל V(N) והן זה הנגזר ישירות מ-N מציינים בדיוק את אותו המצב S(N). זוהי הסיבה לכך שאין משמעות שונה לבינוני הסביל השמני הנגזר מן הפועל V(N) ולזה הנגזר מן השם N המתאים לו. אותה המשמעות מתקבלת כאשר זרוע נגזר מן הפועל זרע ומן השם זרע, כאשר מרהוט נגזר מן הפועל ריהט ומן השם ריהוט, או כאשר מורעל נגזר מן הפועל הרעיל ומן השם רעל. זאת בשל היות זרע, ריהט ורעיל פועלי שימה. כאשר הפועל אינו פועל שימה, כגון צייר, סידר, פיזר, הפקיר, המצב S שאותו מציין הבינוני הסביל השמני הנגזר ממנו שונה מן המצב S(N) שמציין הבינוני הסביל הנגזר מן השם N: ציור, סדר, פיזור, הפקירות, לדוגמה, הפועל הפקיר אינו פועל שימה: X הפקיר את Y אין משמעותו X הכניס ב-Y הפקירות. לכן מופקר הוא דר-משמעי. מופקר כצורה גזורה שם משמעותו שיש בו הפקרות, וכצורה גזורה פועל משמעותו המצב של מי שהופקר. לעתים קיים הבינוני הסביל השמני עבור פועל שימה, למשל הגבינה מעושנת ואינו קיים עבור אותו הפועל כאשר הוא מתפרש בצורה שנוכח להלן "פועל קבלה": *הסיגירה מעושנת. כמו כן, מופיעה כאן שוב ההבחנה המורפולוגית בצורות הנקבה שמצאנו בסוף סעיף 4: מורה מנוסה היא מורה בעלת ניסיון, ואילו תרופה מנוסית, לפחות בשפת הדיבור, היא תרופה שמנסיים אותה.

להלן רשימה של פועלי שימה, ממיונים על פי בניינים:

רתם, אכף, טען, זרע, פקק, חבש, חנן, מרח...
 הכתיר, המליח, המתקן, הרעיל, הטלאי, הגביל, הדביק, הדגים, הפציץ, הפניז, הלביש, השקה, האכל, השתל, הגליד, הצל, האפיל, החשיך, האיר, הכתים, הצף, האשים, המליץ, המריץ, הסמין, החרים, הזמין, הוזהב, הכסיף, הקציב...
 ריצף, ריסס, סיבן, חיתל, שימן, ריהט, ריפר, צייד, חיפה, ציפה, עישן, פיחה, זיפת, עיטר, סייד, חימצן, גיבס, טיח, מיסגר, שיפר, שיבץ, כיל, רימז, מיקש, איפר, קישט, סיגון, תיעד, שילם, בישם, שיחד, טירפד, נידה, תיגבר, בירך, קילל, ניקב, חורר, גידר, ייער, עישב, איבק, כישף, ניקו, פיסק, עימד, סיבסד, סימם, תידלק, תיקצב, תיארך.

מי שמרכיב משקפי שמש לא ייקרא ממושקף, כי אלה משקפיים שמרכיבים מתוך בחירה.⁶ משקפיו של הממושקף הם חלק אינהונטי ממנו, באופן שאינו נובע ממעשה יזום שבשלילטו של איש. מזוקן אינו מי שהדרכיקו לו זקן, אלא מי שהצמיח זקן, ושוב אין זו פעולה בשליטתו של עושה פעולה כלשהו. כך גם מנומש, מנוזל, מפורץ וכד'. אמנם ס' יזרה השתמש בפעלים התמשקף והכניף, תוך גזירה מודעת ומתחכמת של פעלים על בסיס הצורות ממושקף ומכונף, ולא להפך. גזירה כזאת סותרת את חוקי הלקסיקון ראשית בכך שהיא גזרת פועל שימה לתיאור תכונה שאינה בשליטתו של איש, ושנית בכך שהיא גזרת מדיופסיב עבור פועל שימה. אין פלא אפוא כי פעלים אלה לא חדרו לשפה.

לסיום, נוכל לפתור גם את השאלה האחרונה שנוהדה בלתי פתורה: מדוע במקרים מסוימים מציין הבינוני הפועל של פועל יוצא מצב של הנושא דווקא ולא מצב של המושא? מדובר בדוגמות של בלאו כמו דני שתה יין/דני שתה, דני לבש את בגדיו/דני לבוש. פעלים אלה הם פועלי שימה מיוחדים, שנכנה אותם "פועלי קבלה", והם כוללים את הפעלים האלה: לבש, עטה, חגר, חבש, ענב, נעל, גרב, אכל, שתה, עישן, מלא, ספג, קיבל, למד, דימה, סבר, הרוויח (לאותה מחלקה שייכים גם: הפסיד, שכל). ייחודם של פועלי הקבלה הוא בכך שפעולת השימה בהם היא רפלקסיבית: הארגומנט האגנטיבי מוזהה עם הארגומנט הלוקטיבי. בפועלי שימה רגילים, אלה הם שני ארגומנטים שונים. לדוגמה, במשפט דני ריהט את החדר ריהוט צרפתי, הארגומנט האגנטיבי והארגומנט הלוקטיבי שונים: דני והחדר בהתאמה. במשפט דני שתה יין צרפתי, הארגומנט האגנטיבי מוזהה עם הארגומנט הלוקטיבי: דני. כיוון שהארגומנט הלוקטיבי הוא שהופך לנושא של הבינוני הפועל, נותר הארגומנט האגנטיבי המוזהה אתו, שהוא נושא של המשפט האקטיבי, נושא גם במשפט הסביל: דני שתה, וכך גם לגבי דני לבוש/מורוח.

8. סיכום

עד היום היו קיימות שתי גישות לניתוח הבינוני הסביל בעברית החדשה, ואנו הראינו שאף אחת מהן לפני עצמה אינה יכולה להסביר את מכלול התופעות המאפיינות את הבינוני הסביל. על כן הצענו גישה שלישית שהיא מיזוג של שתייהן. בקווים כלליים ניתן לתאר כך את שתי הגישות שהיו קיימות: גישה אחת, גישתו של מירקין, ראתה במפועל ובמפועל צורות בינוני של פועל סביל, והגישה האחרת, גישתו של רוזן, ראתה בהם צורות שמניות סטטיות מחוץ לפרדיגמה הפועלית. שתי הגישות היצגו את עצמן כמתחרות, אולם למרות ניתוח הנפעל והפועל ברור היה כי הן משלימות זו את זו, וכי האחת מתאימה לנפעל בעוד האחרת מתאימה לפועל. אנו הראינו כי שתי הגישות משלימות זו את זו גם בניתוח המפועל והמפועל, כיוון שיש לצורות מפועל ומפועל רבות ניתוח כפול הן כבינוני של פועל סביל (אותו כינונו כינוני סביל פועלי) והן כשם תואר (אותו כינונו כינוני סביל שמוני). את הניתוח הכפול הוכחנו באמצעות עשר הבחנות שפיתחנו בין התנהגותם התחבירית של פעלים להתנהגותם התחבירית של שמות תואר. באמצעות אותם עשרה הבדלים בהתנהגותם התחבירית ניתן להבחין בין הבינוני הסביל הפועלי לבין הבינוני הסביל השמוני, גם כשמדובר בצורות הומונימיות. לאחר בדיקה של פעלים רבים בכל הבניינים, התברר כי לכל הפעלים

היוצאים בעלי צורות סבילות יש בינוני סביל פועלי, כפי שמירקין אמנם אומר, ומן הסיבה שציינ — צורת הבינוני הסביל אינה אלא צורה מצורות הפועל הסביל. התברר גם כי רק למקצת הפעלים היוצאים יש בינוני סביל שמוני, והתעוררה אפוא השאלה המעניינת של אפיון הפעלים בעלי הבינוני הסביל השמוני. האפיון שהצגנו מבוסס על תכונותיהם האסקטוליות. והוא תקף הן לפעלים יוצאים, והן לפעלים שהצגנו מבוסס על תכונותיהם האסקטוליות. בלאו זיהינו שני תנאים הכרחיים לקיומו של בינוני סביל שמוני: האסקט הפרפקטיבי של הפועל מציין אירוע חסום, והאסקט הפרפקטיבי של הפועל מציין את אותו המצב אשר הופך את האירוע לחסום. יוצאים מכלל זה "פועלי היחס" (שכנו "קבוצה ג") המיוחדים בכך שהסביל השמוני שלהם מציין בדיוק את אותו היחס שמציינים הם עצמם. לסיכום, נחזור על דוגמות אחרות לסביל שמוני אשר דנו בהן במאמר, כשהן מסודרות על פי שני התנאים הכרחיים שהצגנו:

לוח ב

אירוע חסום	אירוע מתמשך
האסקט הפרפקטיבי	האסקט הפרפקטיבי
מציין את האירוע כולו	מציין אירוע תחילי
חסום	חסום
האסקט הפרפקטי	מסורק, מוזה, מקווקו.
מציין מצב הנופך את	מציין, מואר, רכוב.
האירוע לחסום	מנומנם
האסקט הפרפקטי	יעוקף, יעוני, ימערד
אינו מציין מצב הנופך	מנוגן, מושר, מועבר
את האירוע לחסום	ינצוץ, ידהור, יצחוק
	יגסוס, יישון, יבלוט
	אהוב, מכובד, מוכל

לבסוף הבחנו בקבוצת פועלי השימה, והסברנו מדוע הבינוני הסביל הנגזר מפועל שימה זהה לבינוני הסביל הנגזר מן השם המציין את מה שהושם. משנוכחנו באגנטיביות של פועלי השימה, יכולנו להסביר מדוע צורות הבינוני הסביל המציינות קניין של תכונה מהותית אינן יכולות להגזר מפועל כלשהו כי אם משם בלבד. משיזויהנו בין פועלי השימה תת-קבוצה של פעלים רפלקסיביים — פועלי הקבלה — הראינו כיצד היותם רפלקסיביים מסביר מדוע, למרות היותם פעלים יוצאים, הבינוני הסביל הנגזר מהם מציין את מצבו של הנושא ולא של המושא.

7 פועלי בלבד.

מראי מקום

בלאו י (1954), "בינוני פועל בהוראה אקטיבית", לשוננו 18, עמ' 67-81.
 מירקין ר (1968), "משקל מפועל", לשוננו 32, עמ' 140-152.
 רוזן ח (1956), "מפועל בעברית הישראלית", לשוננו 20, עמ' 139-148.

רוזן ח' (1977), עבדית מוכה, מהדורה שלישית, קריית-ספר, ירושלים.
 רצהבי, יהודה (1991), "פעול שניינו פעול", ספר זכרון לנ"ה מורטיני בעריכת יגאל ינאי, הוצאת רפאל חיים הכהן, ירושלים.

- Ackerman, Farell and Adele Goldberg (1996), "Constraints on Adjectival Past Participles", in *Conceptual Structure, Discourse and Language*, A. Goldberg (ed.) CSLI Publications, Stanford.
- Aronoff, Mark (1976), *Word Formation*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Bresnan, Joan (1982), "The Passive in Lexical Theory", in *The Mental Representation of Grammatical Relations*, J. Bresnan (ed.), MIT Press, Cambridge, MA.
- Comrie, Bernard (1976), *Aspect*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Dahl, Osten (1985), *Tense and Aspect Systems*, Blackwell, Oxford.
- Doron, Edit and Malka Rappaport (1991), "Affectedness and Externalization", *Proceedings of NELS (North Eastern Linguistic Society) 21*, GLSA, University of Massachusetts, Amherst.
- Dowty, David (1979), *Word Meaning in Montague Grammar*, Reidel, Dordrecht.
- Garey, H.B. (1957), "Verbal Aspect in French", *Language* 33, pp. 91-110.
- Grimshaw, Jane (1990), *Argument Structure*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Grimshaw, Jane and Sten Vikner (1993), "Obligatory Adjuncts and the Structure of Events" in *Knowledge and Language*, E. Reuland and W. Abraham (eds.) Kluwer, Dordrecht.
- Hoekstra, Teun (1984), *Transitivity*, Foris, Dordrecht.
- Jackendoff, Ray (1990), *Semantic Structures*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Jespersen, Otto (1909-1949), *A Modern English Grammar on Historical Principles*, reprinted 1961, George Allen & Unwin LTD, London.
- Kenny, Anthony (1963), *Action, Emotion and Will*, Routledge, London.
- Langaeker, Ron (1991), *Foundations of Cognitive Grammar*, Stanford University Press.
- Levin, Beth and Malka Rappaport 1986, "The Formation of Adjectival Passive", *Linguistic Inquiry* 17 pp. 623-661.
- Levin, Beth and Malka Rappaport (1989), "An Approach to Unaccusative Mismatches", *Proceedings of NELS (North Eastern Linguistic Society) 19*, GLSA, University of Massachusetts, Amherst, pp. 314-328.
- Levin, Beth and Malka Rappaport Hovav (1995), *Unaccusativity: At the Syntax-Lexical Semantics Interface*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Mittwoch, Anita (1999), "Cognate Objects as Reflections of Davidsonian Event Arguments", *Events and Grammar*, S. Rothstein (ed.), Kluwer, Dordrecht.
- Moens, M. and M. Steedman (1988), "Temporal Ontology and Temporal Reference," *Computational Linguistics* 14, pp. 15-28.
- Parsons, Terence (1990), *Events in the Semantics of English*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Pustejovsky, James (1991), "The Syntax of Event Structure," *Cognition* 41, pp. 47-81.
- Pustejovsky, James (1995), *The Generative Lexicon*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Rosén, Haiim B. (1977), *Contemporary Hebrew*, Mouton, The Hague.
- Kyle, Gilbert (1949), *The Concept of Mind*, Barnes and Noble, London.
- Van Valin, Robert (1990), "Semantic Parameters of Split Intransitivity", *Language* 66. 2, pp. 221-260.
- Vendler, Zeno (1957), "Verbs and Times", *Philosophical Review* 56, pp. 143-60. Also in *Linguistics in Philosophy*, by Z. Vendler, (1967), pp. 97-121, Cornell University Press, Ithaca, NY.
- Wasow, Thomas (1977), "Transformations and the Lexicon" in *Formal Syntax*, P. Culicover, T. Wasow and A. Akmajian (eds.), Academic Press, New York.

בחזרות

5	המושג הפנימי בסגנונות שונים בעברית החדשה	נוגה אילני
21	כינויי הקניין החבורים והפרודים של שם העצם בעברית המדוברת	קרן דובנוב
27	"קראש שלך לתפוס ראש טוב!" להסתעפותה הסמנטית של "ראש" בעברית העממית	ניסן נצר
39	הבינוני הסביל	עידית דורון
63	תנועת הזמן בסיפור המקראי	גליה חטב
85	לשאלת פיסוקם של משפטים ממוקדים בעברית	ברוריה מרגולין
93	על הקונקורדנציה ל"שירים שמכבר" לני אלתרמן מאת י' בן־טוללה וא' קומס	ביקורת ספרים מנחם צבי קדרי
V	תקצירים באנגלית	תקצירים באנגלית